

The Open University of Sri Lanka
 B.Sc/B.Ed. Degree Programme
 Final Examination - 2009/2010
 Applied Mathematics - Level 03
 APU1140 - Vector Algebra

Duration: - Two hours

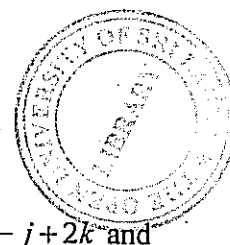
Date: 20.01.2010

Time: 9.30 a.m. - 11.30 a.m.

Answer Question No. 6 and three other questions.

1. (a) Let OAB be a triangle and let X and Y be the mid-points of OA and OB respectively. Z is the point of intersection of XB and YA .
 If $\overrightarrow{OA} = \underline{a}$ and $\overrightarrow{OB} = \underline{b}$, show that the position vector of Z with respect to the origin O is $\frac{1}{3}(\underline{a} + \underline{b})$.
  - (b) With respect to the origin O , the position vectors of the points A, B, C and D are $\underline{i} + \underline{j}$, $2\underline{i} + 3\underline{j}$, $p\underline{i} + 2\underline{j}$ and $\underline{i} + q\underline{j}$ respectively, where p and q are real constants. It is given that $ABCD$ parallelogram. Without using scalar products or vector products,
    - (i) Find p, q and the angle $\hat{A}DC$,
    - (ii) Show that $ABCD$ is not a rhombus.
2. Define (i) the scalar product $\underline{a} \cdot \underline{b}$ and (ii) the vector product $\underline{a} \times \underline{b}$ of two given vectors $\underline{a}$ and $\underline{b}$.
 Given that A, B and C are three non collinear points and O is the origin, interpret the quantity $|\overrightarrow{OA} \times \overrightarrow{OB} \cdot \overrightarrow{OC}|$.
 The position vectors $\underline{a}, \underline{b}$ and $\underline{c}$ of the three points A, B and C with respect to the origin O are $\underline{i} + 2\underline{j} + 3\underline{k}$, $2\underline{i} + \underline{j} + \underline{k}$ and $\underline{i} - \underline{j} + 2\underline{k}$ respectively.
 Find
    - (i) the cosine of the angle $\hat{A}BC$.
    - (ii) the area of the triangle ABC .
    - (iii) the volume of the tetrahedron $OABC$.
3. (a) The position vectors of the points P, Q, R are given by $\underline{i} + 2\underline{j} + \underline{k}$, $3\underline{i} - \underline{j} + 2\underline{k}$ and $4\underline{i} - \frac{5}{2}\underline{j} + \frac{5}{2}\underline{k}$ respectively.
    - (i) Show that P, Q and R are collinear, and find the ratio $PQ:QR$.
    - (ii) Find the vector equation of the line PQ .
    - (iii) Show that the line l given by $\underline{r} = \frac{7}{2}\underline{i} - 2\underline{j} + 3\underline{k} + \lambda(-\underline{i} + \underline{j} + \underline{k})$, passes through the point R , and find the acute angle between l and the line PQ .
  - (b) Prove that, if four points A, B, C, D with position vectors $\underline{a}, \underline{b}, \underline{c}, \underline{d}$ are coplanar, then

$$[\underline{a} \ \underline{b} \ \underline{c}] + [\underline{a} \ \underline{c} \ \underline{d}] = [\underline{a} \ \underline{b} \ \underline{d}] + [\underline{b} \ \underline{c} \ \underline{d}].$$

[Here $[\underline{x} \ \underline{y} \ \underline{z}]$ denotes the scalar triple product $\underline{x} \times \underline{y} \cdot \underline{z}$ of the three vectors $\underline{x}, \underline{y}, \underline{z}$.]

4. Show that the distance of the point E with position vector $\underline{e}$ from the plane with equation $\underline{r} \cdot \underline{n} = d$ is $\frac{|d - \underline{e} \cdot \underline{n}|}{|\underline{n}|}$.

Referred to a fixed origin O , the position vectors of the points A, B, C and D are $-\underline{j} + \underline{k}$, $2\underline{i} - \underline{j} + 3\underline{k}$, $-\underline{i} - 2\underline{j} + 2\underline{k}$ and $7\underline{i} - 4\underline{j} + 2\underline{k}$ respectively.

- (i) Find a vector which is perpendicular to the plane ABC .
 (ii) Using the result in the first part of this question, show that the length of the perpendicular from D to the plane ABC is of length $2\sqrt{6}$.
 [No credit will be given for other methods]
 (iii) Show that the planes ABC and BCD are perpendicular.
 (iv) Find the cosine of the acute angle between the line BD and the plane ABC .

5. (a) The position vectors of three points A, B, C with respect to an origin O are $\underline{a}, \underline{b}, \underline{c}$ respectively. If $OA \perp BC$ and $OB \perp AC$, obtain two equations involving the vectors $\underline{a}, \underline{b}$ and $\underline{c}$.

Use them to show that $\underline{a} \cdot \underline{c} = \underline{b} \cdot \underline{c}$.

Deduce that

(i) $OC \perp AB$

(ii) $OA^2 + BC^2 = OB^2 + CA^2$.

- (b) Calculate the work done by the force $\underline{F}(x, y) = (x + y)^2 \underline{i} + (x - y)^2 \underline{j}$ on a particle moving from $(1, 0)$ to $(0, 1)$ along the circle $\underline{r} = \cos t \underline{i} + \sin t \underline{j}$.

6. Cartesian coordinates (x, y, z) of a point P on a space curve are given, in terms of a parameter θ , by $x = c \cos \theta$, $y = c \sin \theta$, $z = (c \tan \alpha) \theta$, where c and α are positive constants with $0 < \alpha < \frac{\pi}{2}$.

The arc distance of P , measured from the point $(c, 0, 0)$ is denoted by s . Find $\frac{ds}{d\theta}$.

- (i) Show that the unit tangent vector is $\hat{\underline{t}} = -\underline{i} \cos \alpha \sin \theta + \underline{j} \cos \alpha \cos \theta + \underline{k} \sin \alpha$.

- (ii) Using the formula $\frac{d\hat{\underline{t}}}{ds} = \kappa \hat{\underline{n}}$, show that the curvature κ at a point P is $\frac{1}{c} \cos^2 \alpha$, and find the principal normal $\hat{\underline{n}}$.

- (iii) Show that the binormal $\hat{\underline{b}} = \underline{i} \sin \alpha \sin \theta - \underline{j} \sin \alpha \cos \theta + \underline{k} \cos \alpha$.

- (iv) Using the formula $\frac{d\hat{\underline{b}}}{ds} = -\tau \hat{\underline{n}}$, find the torsion τ at P .

Verify the formula $\frac{d\hat{\underline{n}}}{ds} = \tau \hat{\underline{b}} - \kappa \hat{\underline{t}}$, for the above space curve.

ශ්‍රී ලංකා විවිධ විශ්වවිද්‍යාලය
 විද්‍යාවේදී/ අධ්‍යාපනවේදී උපාධි පාඨමාලාව
 අවසාන පරීක්ෂණය - 2009/2010
 ව්‍යවහාරික ගණිතය - තුන්වන මට්ටම
 APU 1140 - දෛශික විජය

කාලය පැය දෙකයි.

දිනය: 2010. 01. 20

වේලාව: පෙ.ව. 9.30 - පෙ.ව. 11.30 දක්වා.

* 6 වන ප්‍රශ්නයට සහ තවත් ප්‍රශ්න තුනකට පිළිතුරු සපයන්න.

1. (a) OAB ත්‍රිකෝණයක් ලෙස ද X සහ Y යනු පිළිවෙලින් OA සහ OB වල මධ්‍ය ලක්ෂ්‍ය ලෙස ද ගනිමු. Z යනු XB සහ YA වල ජේදන ලක්ෂ්‍යය වේ. $\overline{OA} = \underline{a}$ සහ $\overline{OB} = \underline{b}$ නම්, O මූල ලක්ෂ්‍යයට සාපේක්ෂව Z හි පිහිටුම් දෛශිකය $\frac{1}{3}(\underline{a} + \underline{b})$ බව පෙන්වන්න.

(b) O මූලයට අනුබද්ධව, A, B, C සහ D ලක්ෂ්‍යවල පිහිටුම් දෛශික පිළිවෙලින් $\underline{i} + \underline{j}$, $2\underline{i} + 3\underline{j}$, $p\underline{i} + 2\underline{j}$ සහ $\underline{i} + q\underline{j}$ වේ. මෙහි p සහ q යනු තාත්ත්වික නියත වේ. $ABCD$ යනු සමාන්තරාස්‍රයකි. අදිශ ගුණිතය හෝ දෛශික ගුණිතය භාවිතයෙන් තොරව,

- (i) p, q සහ $\hat{ADC}$ කෝණය සොයන්න.
- (ii) $ABCD$ යනු රෝම්බසයක් නොවන බව පෙන්වන්න.

2. $\underline{a}$ සහ $\underline{b}$ දෛශික දෙකෙහි (i) $\underline{a} \cdot \underline{b}$ අදිශ ගුණිතය සහ (ii) $\underline{a} \times \underline{b}$ දෛශික ගුණිතය අර්ථ දක්වන්න. A, B, C යනු එක රේඛීය නොවන ලක්ෂ්‍ය තුනක් යැයිද, O යනු මූල ලක්ෂ්‍යය යැයිද දී ඇත්නම් $|\overline{OA} \times \overline{OB} \cdot \overline{OC}|$ රාශිය විවරණය කරන්න.

O මූල ලක්ෂ්‍යයට අනුබද්ධයෙන් A, B සහ C ලක්ෂ්‍ය තුනෙහි $\underline{a}, \underline{b}$ සහ $\underline{c}$ පිහිටුම් දෛශික පිළිවෙලින් $\underline{i} + 2\underline{j} + 3\underline{k}$, $2\underline{i} + \underline{j} + \underline{k}$ සහ $\underline{i} - \underline{j} + 2\underline{k}$ වේ.

- (i) $\hat{ABC}$ කෝණයේ කෝසයිනස්,
- (ii) ABC ත්‍රිකෝණයේ වර්ගඵලය,
- (iii) $OABC$ වකුස්තලයේ පරිමාව සොයන්න.

3. (a) P, Q, R ලක්ෂ්‍යවල පිහිටුම් දෛශික පිළිවෙලින් $\underline{i} + 2\underline{j} + \underline{k}$, $3\underline{i} - \underline{j} + 2\underline{k}$ සහ $4\underline{i} - \frac{5}{2}\underline{j} + \frac{5}{2}\underline{k}$ වේ.

- (i) P, Q, R එක රේඛීය බව පෙන්වා, $PR:QR$ අනුපාතය සොයන්න.
- (ii) PQ රේඛාවේ දෛශික සමීකරණය සොයන්න.
- (iii) $\underline{r} = \frac{1}{2}\underline{i} - 2\underline{j} + 3\underline{k} + \lambda(-\underline{i} + \underline{j} + \underline{k})$ මගින් දෙනු ලබන l රේඛාව, R ලක්ෂ්‍යය හරහා යන බව පෙන්වා, l සහ PQ රේඛාව අතර සුළු කෝණය සොයන්න.

(b) a, b, c, d පිහිටුම් දෛශික සහිත A, B, C, D ලක්ෂ්‍ය හතර එකතල වේ නම්, එවිට

$$[a \ b \ c] + [a \ c \ d] = [a \ b \ d] + [b \ c \ d]$$

බව සාධනය කරන්න.

[මෙහි $[x \ y \ z]$ යන්නෙන් x, y, z දෛශික තුනෙහි $x \times y \cdot z$ අදිශ ත්‍රිත්ව ගුණිතය හැදින්වේ.]

4. $\underline{r} \cdot \underline{n} = d$ සමීකරණය සහිත තලයේ සිට පිහිටුම් දෛශික $\underline{e}$ වූ E ලක්ෂ්‍යයට ඇති දුර $\frac{|d - \underline{e} \cdot \underline{n}|}{|\underline{n}|}$ බව පෙන්වන්න.

O අවල මූලයක් අනුබද්ධව, A, B, C සහ D ලක්ෂ්‍යවල පිහිටුම් දෛශික පිළිවෙලින් $-\underline{j} + \underline{k}$, $2\underline{i} - \underline{j} + 3\underline{k}$, $-\underline{i} - 2\underline{j} + 2\underline{k}$ සහ $7\underline{i} - 4\underline{j} + 2\underline{k}$ වේ.

(i) ABC තලයට ලම්භක දෛශිකයක් සොයන්න.

(ii) මෙම ප්‍රශ්නයෙහි පළමු කොටසෙහි වූ ප්‍රතිඵලය භාවිතයෙන් D ලක්ෂ්‍යයේ සිට ABC තලයට ඇති ලම්භ දුර ඒකක $2\sqrt{6}$ බව පෙන්වන්න.

[වෙනත් ක්‍රම සඳහා ලකුණු ප්‍රදානය නොකෙරේ.]

(iii) ABC සහ BCD තල එකිනෙක ලම්භක බව පෙන්වන්න.

(iv) BD රේඛාව සහ ABC තලය අතර සුළු කෝණයේ කෝසයින්නය සොයන්න.

5. (a) O මූල ලක්ෂ්‍යයට අනුබද්ධයෙන් A, B, C ලක්ෂ්‍ය තුනෙක පිහිටුම් දෛශික පිළිවෙලින් $\underline{a}, \underline{b}, \underline{c}$ වේ. $OA \perp BC$ සහ $OB \perp AC$ නම්, $\underline{a}, \underline{b}, \underline{c}$ දෛශික අඩංගු සමීකරණ දෙකක් ලබා ගන්න. ඒවා භාවිතයෙන් $\underline{a} \cdot \underline{c} = \underline{b} \cdot \underline{c}$ බව පෙන්වන්න. එනමින්,

(i) $OC \perp AB$,

(ii) $OA^2 + BC^2 = OB^2 + CA^2$

බව අපෝහනය කරන්න.

(b) $\underline{F}(x, y) = (x+y)^2 \underline{i} + (x-y)^2 \underline{j}$ බලය මගින්, අංශුවක් $\underline{r} = \cos t \underline{i} + \sin t \underline{j}$ වෘත්තය දිගේ $(1, 0)$

සිට $(0, 1)$ දක්වා චලනය කිරීමේදී කරන කාර්යය ගණනය කරන්න.

6. අවකාශ වක්‍රයක් මත P ලක්ෂ්‍යයක (x, y, z) කාටිසියානු ඛණ්ඩාංක, θ පරාමිතියක් ඇසුරෙන් $x = c \cos \theta$, $y = c \sin \theta$, $z = (c \tan \alpha) \theta$ මගින් දී ඇත. මෙහි c සහ α යනු ධන තාත්ත්වික නියත වන අතර $0 < \alpha < \frac{\pi}{2}$ වේ.

$(c, 0, 0)$ ලක්ෂ්‍යයේ සිට P ට ඇති වාප දුර s මගින් අංකනය කර ඇත. $\frac{ds}{d\theta}$ සොයන්න.

(i) ඒකක ස්පර්ශකය $\hat{t} = -i \cos \alpha \sin \theta + j \cos \alpha \cos \theta + k \sin \alpha$ බව පෙන්වන්න.

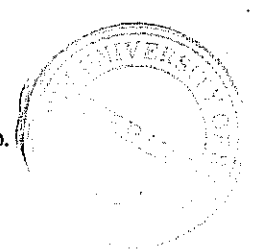
(ii) $\frac{d\hat{t}}{ds} = \kappa \hat{n}$ සූත්‍රය භාවිතයෙන්, P ලක්ෂ්‍යයෙහි වක්‍රතාව κ , $\frac{1}{c} \cos^2 \alpha$ බව පෙන්වා,

ප්‍රධාන අභිලම්බය, $\hat{n}$ සොයන්න.

(iii) අපර අභිලම්බය $\hat{b} = i \sin \alpha \sin \theta - j \sin \alpha \cos \theta + k \cos \alpha$ බව පෙන්වන්න.

(iv) $\frac{d\hat{b}}{ds} = -\tau \hat{n}$ සූත්‍රය භාවිතයෙන්, P හිදී ව්‍යාවර්තනය, τ සොයන්න.

ඉහත අවකාශ වක්‍රය සඳහා, $\frac{d\hat{n}}{ds} = \tau \hat{b} - \kappa \hat{t}$ සූත්‍රය සත්‍යාපනය කරන්න.

இலங்கை திறந்த பல்கலைக்கழகம்
விஞ்ஞானமாணிப் பட்டப் பாடநெறி
இறுதிப் பரீட்சை— 2009/2010
பிரயோக கணிதம் - மட்டம் 03
APU1140 - காவி அட்சரகணிதம்

காலம் :- இரண்டு(02) மணித்தியாலங்கள்.

நாள் :- 20-01-2010.

நேரம் :- முய 9.30 - முய 11.30

06 ஆம் வினாவிற்கும் ஏசைய மூன்று வினாக்களுக்கும் விடையளிக்குக.

1. (a) OAB ஐ ஒரு முக்கோணியாகக் கொள்வதோடு, X மற்றும் Y என்பன முறையே OA மற்றும் OB என்பன நடுப்புள்ளிகளாகுமெனவும் கொள்க. Z ஆனது XB மற்றும் YA என்பனவற்றின் இடைவெட்டுப் புள்ளியாகும். $\overline{OA} = \underline{a}$ மற்றும் $\overline{OB} = \underline{b}$ ஆகுமாயின், உற்பத்தி குறித்து Z இன் தானக்காவியானது $\frac{1}{3}(\underline{a} + \underline{b})$ எனக் காட்டுக.

- (b) உற்பத்தி O குறித்து, A, B, C மற்றும் D ஆகியவற்றின் தானக்காவிகள் முறைய $\underline{i} + \underline{j}$, $2\underline{i} + 3\underline{j}$, $p\underline{i} + 2\underline{j}$ மற்றும் $\underline{i} + q\underline{j}$ என்பனவாகும், இங்கு p மற்றும் q என்பன மெய் மாறிலிகளாகும். மேலும் $ABCD$ ஆனது இணைகரம் எனத் தரப்பட்டுள்ளது. எண்ணிப் பெருக்கங்களையோ அல்லது காவிப் பெருக்கங்களையோ பாவிக்காது,

(i) p, q மற்றும் கோணம் $\hat{ADC}$ ஆகியவற்றைக் காண்க,

(ii) மேலும் $ABCD$ ஆனது ஒரு சாய்சதுரமல்ல எனவும் காட்டுக.

2. தரப்பட்ட இரு காவிகள் $\underline{a}$ மற்றும் $\underline{b}$ என்பனவற்றின் (i) எண்ணிப்பெருக்கம் $\underline{a} \cdot \underline{b}$ மற்றும் (ii) காவிப்பெருக்கம் $\underline{a} \times \underline{b}$ ஆகியவற்றினை வரையறுக்குக.

A, B மற்றும் C என்பன ஒரே கோட்டில்லாத தரப்பட்ட மூன்று புள்ளிகளும், O ஆனது உற்பத்தியாகவுமுள்ளதெனின், $|\overline{OA} \times \overline{OB} \cdot \overline{OC}|$ என்பதன் பருமனை விபரிக்க.

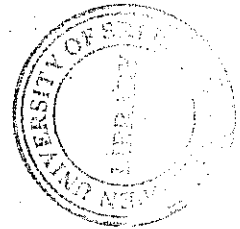
உற்பத்தி O குறித்த மூன்று புள்ளிகள் A, B மற்றும் C என்பனவற்றின் தானக்காவிகளான $\underline{a}, \underline{b}$ மற்றும் $\underline{c}$ என்பன முறையே $\underline{i} + 2\underline{j} + 3\underline{k}$, $2\underline{i} + \underline{j} + \underline{k}$ மற்றும் $\underline{i} - \underline{j} + 2\underline{k}$ ஆகும்.

பின்வருவனவற்றைக் காண்க.

(i) கோணம் $\hat{ABC}$ இன் கோசைன்

(ii) முக்கோணி ABC இன் பரப்பு

(iii) நான்முகி $OABC$ இன் கனவளவு.

மற்றும்

பனவற்றின்

வுக.

பருக்கம்

லிருந்தான

காவிகள்

த்

சைனைக்

றயே

i, b

காண்க.

6. ஒரு வெளி வளையியொன்றில் புள்ளி P இன் தெக்காட்டின் ஆள்கூறுகள் (x, y, z) என்பன பரமானம் θ சார்பாக, $x = c \cos \theta$, $y = c \sin \theta$, $z = (c \tan \alpha) \theta$ ஆல் தரப்படுகின்றன. இங்கு c மற்றும் α என்பன $0 < \alpha < \frac{\pi}{2}$ ஆகுமாறுள்ள நேர் மாறிலிகளாகும். புள்ளி $(c, 0, 0)$ இலிருந்து அளக்கப்பட்ட P இன் வில்லின் தூரமானது s ஆல் குறிக்கப்படுகின்றது. $\frac{ds}{d\theta}$ ஐக் காண்க.

(i) அலகுத் தொடலிக் காவியானது $\hat{t} = -i \cos \alpha \sin \theta + j \cos \alpha \cos \theta + k \sin \alpha$ எனக் காட்டுக.

(ii) $\frac{d\hat{t}}{ds} = \kappa \hat{n}$ என்னும் சூத்திரத்தைப் பாவித்து, புள்ளி P இல் வளைவு κ ஐ $\frac{1}{c} \cos^2 \alpha$ எனக் காட்டி, தலைமைச் செவ்வன் $\hat{n}$ ஐக் காண்க.

(iii) இருமைச் செவ்வனானது $\hat{b} = i \sin \alpha \sin \theta - j \sin \alpha \cos \theta + k \cos \alpha$ எனக் காட்டுக.

(iv) $\frac{d\hat{b}}{ds} = -\tau \hat{n}$ என்னும் சூத்திரத்தைப் பாவித்து, P இலுள்ள முறுக்கல் τ ஐக் காண்க.

மேற்படி வெளி வளைவிற்கு $\frac{d\hat{n}}{ds} = \tau \hat{b} - \kappa \hat{t}$ ஐ வாய்ப்புப் பார்க்குக.

